

J.nr. 2024-62414
Den 2.05.2025

Høringsnotat om udkast til bekendtgørelse om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø sendte den 14. marts 2025 udkast til bekendtgørelse om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft i offentlig høring med frist for afgivelse af høringssvar den 11. april 2025.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har modtaget i alt 3 høringssvar fra følgende høringsparter: Landbrug & Fødevarer, Brancheorganisation for Forsikringsselskaber og Pensionskasser (F&P) og DANVA.

I det følgende gennemgås de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar efterfulgt af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bemærkninger i kursiv for hvert emne. For detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold henvises til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen i deres fulde længde.

I tillæg til de ændringer, som høringssvarene har givet anledning til, har Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på eget initiativ foretaget enkelte lovtekniske ændringer i bekendtgørelsen.

Høringssvarene har berørt følgende emner, som er afspejlet i følgende afsnit i høringsnotatet:

1. Krav flyttes fra vejledning til bekendtgørelse	2
2. Evaluering	2
3. Udtrykket ”minimumskrav” bør slettes.....	2
4. Påmindelse om ansøgningsfrist for forlængelse af autorisation	3
5. Sammenhæng mellem kontrol og reparatør.....	3
6. Skader ved teltoverdækkede beholdere	3
7. Kontrol ved tømt beholder	4
8. Beholdernes levetid	4
9. Mærkning af beholdere.....	5
10. Overgangsordning.....	5
11. Generelle bemærkninger	5

1. Krav flyttes fra vejledning til bekendtgørelse

Landbrug & Fødevarer bemærker, at kravene til udførelsen af beholderkontrol ved den nye ordning flyttes fra vejledningen til bekendtgørelsens bilag 2, hvilket i praksis må opfattes som en reel stramning. Ændringen vil opleves som en stramning, da kravene flyttes fra en (ikke juridisk bindende) vejledningstekst til bekendtgørelsen. Ændringen vil gøre det mere rigtigt at få tilpasset uhensigtsmæssigheder, da dette i så fald kun kan ske ved en bekendtgørelsesændring. Landbrug & Fødevarer ønsker, at kontrolbeskrivelsen forbliver i vejledningen, og hvis dette ikke ændres, bedes styrelsen forklare bevæggrunden herfor.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærkninger:

Styrelsen bemærker, at der på nuværende tidspunkt er fastsat reelle krav til udførelsen af beholderkontrol i vejledningen, som bør være reguleret i en bekendtgørelse. Styrelsen retter dermed op på dette forhold ved at flytte kravene fra vejledningen til bekendtgørelsen. Det ændrer ikke på de krav, der er til udførelsen af beholderkontrol.

Formålet med at erstatte autorisationsordningen med en akkrediteret inspektionsordning er at forbedre kontrollen med beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft. Ved at placere de reelle krav til udførelsen af beholderkontrol i bekendtgørelsen har akkrediteringsorganet mulighed for at påse, at inspektionsorganerne opfylder de samme kontrolkrav. Er der alene tale om vejledende anbefalinger, vil akkrediteringsorganet ikke på samme måde kunne kræve, at udførelsen af beholderkontrollen indeholder bestemte kontrolparametre. Ved at indsætte kravene i bekendtgørelsen sikres det, at udførelsen af beholderkontrollen omfatter netop de angivne krav i bekendtgørelsesudkastets bilag 2.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

2. Evaluering

Landbrug & Fødevarer understreger ønsket om, at den nye ordning på sigt evalueres, da der kan være risiko for en monopollignende tilstand på markedet for beholderkontrol.

DANVA anbefaler, at der udarbejdes en generel årsrapport for at følge op på de forventede kvalitetsforbedringer, ligesom i den eksisterende ordning.

Styrelsen og Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærkninger:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vil som hidtil følge beholderkontrolordningens udvikling, og styrelsen vil løbende vurdere, herunder sammen med erhvervet, om der er behov for en egentlig evaluering af ordningen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

3. Udtrykket ”minimumskrav” bør slettes

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det fremgår af bilag 2, at kravene heri til kontrol er ”minimumskrav”. Det er yderst uhensigtsmæssigt, hvis kontrollen kan gå videre end, hvad der fremgår af bekendtgørelsen. Udtrykket ”minimumskrav” bør slettes eller i det mindste afgrænses, så landmanden er orienteret om, hvad kontrollen yderligere kan omfatte. Hvis der er behov for yderligere kontrol, bør det indføres i vejledning og/eller bekendtgørelse.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærkninger:

Styrelsen er enig i Landbrug & Fødevarers bemærkning. Udtrykket "minimumskrav" i øverste linje på bilag 2 ændres derfor til "krav".

4. Påmindelse om ansøgningsfrist for forlængelse af autorisation

Landbrug & Fødevarer bemærker, at hvis en nuværende beholderkontrollant ønsker en forlængelse af sin autorisation, så foreslås det i § 16, stk. 2, 2. pkt., at ansøgningen skal være modtaget i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø senest den 1. januar 2027. Landbrug & Fødevarer vil i den forbindelse opfordre styrelsen til, at der i passende tid udsendes en påmindelse til de berørte parter

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærkninger:

Styrelsen bemærker, at der i god tid inden ansøgningsfristens udløb vil blive sendt en påmindelse til de aktive beholderkontrollanter.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

5. Sammenhæng mellem kontrol og reparatør

F&P bemærker, at der ikke bør være sammenhæng mellem kontrol og reparatør. Heller ikke samme ejer, men 2 forskellige CVR nr.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærkninger:

Styrelsen bemærker, at bekendtgørelsesudkastets § 4, 1. pkt. stiller krav om, at kontrol af beholdere omfattet af bekendtgørelsesudkastets §§ 1 og 2 skal udføres som akkrediteret inspektion af et inspektionsorgan, der er akkrediteret som type A-organ efter "DS/EN ISO/IEC 17020:2012 Overensstemmelsesvurdering – Krav til forskellige typer inspektionsorganer" i henhold til bekendtgørelsesudkastet. Der indgår derfor krav til inspektionsorganets uafhængighed som type A-organ, hvilket kræver den største grad af uafhængighed sammenlignet med de øvrige type B- og C-inspektionsorganer omfattet af den internationale standard.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

6. Skader ved teltoverdækkede beholdere

F&P bemærker, at når forsikringsselskaberne kigger på deres skadeshistorik, kan de se, at deres eksponering er stigende set over de sidste 10 år. F&P oplyser dertil, at grundvandsrelaterede skader er stigende. F&P anfører, at dette bl.a. skyldes stigende vandstand pga. klimaforandring, men især efter der er stillet krav om overdækning. Forsikringsselskaberne oplever, at der bliver monteret overdækninger, men at der ikke bliver taget højde for vand, der nu kommer til at ligge omkring beholderen, som før landede i beholderen. Her burde vandet som minimum blive afledt til fx omfangsdræn, pumpebrønde, faskiner m.v. Selskaberne ser en stigende tendens til, at beholdernes bunde skyder op. Dette er både i nyere og ældre tanke.

Endelig ses skader pga. eftermontering af stolper til understøtning af teltdugen, som grundet for lille afsætningsplade skaber for stort tryk og dermed laver utætheder i bunden. F&P vil opfordre til, at der i beholderkontrollen lægges vægt på korrekt montage af disse eftermonterede stolper.

Med tanke på stigende grundvand i Danmark finder F&P det optimalt, at der stilles krav til pejlebrønd og eller gyllealarm.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bemærkninger:

Styrelsen bemærker, at bekendtgørelsesudkastet fastsætter krav til kontrollen af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft og fastsætter ikke krav til beholdernes styrke og tæthed. Krav til beholdernes styrke og tæthed fremgår af bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at de nævnte problemer vedr. vand og montering af telte, som måtte påvirke beholdernes styrke og tæthed er omfattet af nugældende regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Styrelsen vil overveje, om vejledningen til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal præciseres ift. problematikkerne.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

7. Kontrol ved tømt beholder

F&P bemærker, at kontrollen så vidt muligt bør udføres, når beholderen alligevel tømmes i løbet af foråret. Dette vil styrke kontrollantens muligheder for vurdering og mindske pludselige omkostninger til tømning og rengøring.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bemærkninger:

Styrelsen bemærker, at kravene til beholderkontrol omfatter hele beholderen. Disse krav ændres der ikke på ift. den nuværende ordning. Hvis der er mistanke om utætheder, kan kontrollanten indstille til, at beholderen tømmes og rengøres, så supplerende eftersyn kan udføres.

Det er brugeren af beholderen, der er ansvarlig for, at beholderen bliver kontrolleret i henhold til de frekvenser, der er angivet beholderkontrolbekendtgørelsen. Brugeren af beholderen har derfor mulighed for at få udført beholderkontrol, når beholderen er tømt og rengjort.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

8. Beholderens levetid

F&P bemærker, at selskaberne kan se i deres portefølje, at der er en del ældre tanke i Danmark. F&P anfører, om man bør overveje, om tankene burde have en udløbsdato. Dvs., at de efter en vis alder ikke længere kan anvendes. Efter signede er levetiden på en beholder 40-50 år.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bemærkninger:

Styrelsen bemærker, at bekendtgørelsesudkastet vedrører kontrollen af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft og ikke krav til beholdernes styrke og tæthed. Krav til styrke og tæthed fremgår af bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at det afgørende er beholderens styrke og tæthed frem for beholderens alder. Kontrollanten har mulighed for at indstille, at beholderen tages ud af drift, eller der skal udføres væsentlige reparationer inden beholderen igen kan anvendes. Det er brugeren af beholderen, der vælger, om de foreskrevne reparationer udføres eller om beholderen tages ud af drift.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

9. Mærkning af beholdere

DANVA anbefaler, at de kontrollerede beholdere mærkes med inspektionsdato, hvem der har udført inspektionen, og næste inspektionsdato. Dette vil gøre det lettere at identificere ikke-godkendte beholdere og give et bedre overblik for dem, der har pligt til at bestille inspektionen. Lignende mærkningskrav kendes fra trykbærende udstyr (ammoniak) og elevatorer i bygninger.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bemærkninger:

Styrelsen bemærker, at det er brugeren af beholderen, der er ansvarlig for at overholde kravene til beholderkontrol. Det er kommunerne, der er tilsynsmyndighed ift. om reglerne om kontrol af beholdere overholdes. Der er endvidere fastsat regler om, at resultatet af en udført beholderkontrol sendes til både brugeren og kommunen. Begge parter er dermed orienteret om resultatet. Der er endvidere fastsat regler i bekendtgørelsesudkastet om, at der i forbindelse med beholderkontrol skal oplyses navn på inspektionsorganet samt dato for udført kontrol. Styrelsen vurderer, at der umiddelbart ikke er andre relevante parter, hvorfor styrelsen ikke ser noget behov for, at de nævnte oplysninger fremgår af en mærkning på selve beholderen.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

10. Overgangsordning

DANVA finder en overgangsordning på tre år frem til 1. juli 2028 rimelig frist til at implementere ordningen hos DANAK, certificeringsselskaber og tilsynsvirksomheder. Dog er det uhensigtsmæssigt, at enkelte inspektører kan fortsætte frem til 2030 uden opkvalificering. Det vil skabe ulige konkurrence og risikere at gå ud over inspektionskvaliteten.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bemærkninger:

Styrelsen bemærker, at det fremgår af bekendtgørelsesudkastet, at der er fastsat en overgangsperiode på 3 år med mulighed for forlængelse på yderligere 2 år, hvis beholderkontrollanten har beholderkontrol, som sit hovederhverv.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø henviser til, at det er forudsat i lovforslagets bemærkninger, at beholderkontrollanter, som har beholderkontrol som deres hovederhverv, vil kunne ansøge Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om tilladelse til at udføre beholderkontroller i yderligere 2 år, se hertil lovforslagets pkt. 2.3 om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Akkreditering af kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft m.v.) (L 114).

Det er derfor en forudsætning i lovforslaget, at overgangsperioden for beholderkontrollanter, som har beholderkontrol som hovederhverv, kan ansøge om en forlængelse på yderligere 2 år. De nærmere grunde for overgangsperioden fremgår af lovforslagets bemærkninger, og der henvises endvidere også til høringsnotatet til lovforslaget.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

11. Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer henviser i forbindelse med denne høring til de bemærkninger, som blev afgivet i forbindelse med høringen til ændring af loven, herunder bekymringen for stigende udgifter til kontrollen for den enkelte landbruger.

DANVA er enige i behovet for at forbedre kontrolordningen for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft. Ifølge kontrolordningens årsrapport fra 2024 var der betydelige, eller alvorlige fejl i 38 % i kontrolrapporterne fra 2023, og i 2022 var tallet 42 %. Udsivning af gylle og ensilagesaft udgør en stor miljørisiko og kan forurene drikkevandet. Så høje fejlprocenter i kontrollen er uacceptable.

DANVA støtter indførslen af en akkrediteret inspektionsordning, da det vil øge kvaliteten og troværdigheden af beholderkontrollen. En akkreditering sikrer, at inspektionsorganet er upartisk i forhold til både produktet og opgavens bestiller. Det betyder, at producenter ikke længere kan inspicere deres egne produkter, konstruktioner og reparationer

Styrelsen og Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bemærkninger:

Til Landbrug & Fødevarers bemærkninger vedr. bekymring for stigende udgifter for landbrugeren som følge af indførslen af en akkrediteret inspektionsordning henviser Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø til Ministeriet for Grøn Treparts bemærkninger hertil i høringsnotatet til lovforslaget om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Akkreditering af kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft m.v.) (L 114).

Se link til høringsportalen: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/69081>.

Styrelsen noterer sig DANVAs enighed vedr. behovet for ændring af beholderkontrolordningen, og at DANVA bakker op om indførslen af en akkrediteret inspektionsordning.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.